

**MA TRẬN, BẢNG ĐẶC TẢ VÀ ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
NĂM HỌC 2022- 2023**

Môn: Ngữ văn 10

Thời gian làm bài: 90 phút

(Không kể thời gian giao đề)

a)Ma trận

TT	Kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng		% Tổng điểm
		Nhận biết			Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao			
		Nội dung/đơn vị kiến thức	TNK Q	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL		
1	Đọc hiểu	Thơ hiện đại	2	0	2	2	0	2	0	0	60%	
2	Viết	Viết một bài văn NLVH	0	1	0	1	0	1	0	1	40%	
Tổng		2		0	2	2	0	3	0	1		
Tỉ lệ %		20%			40%		30%		10%		100%	
Tỉ lệ chung		60%			40%							

b)Bảng đặc tả

TT	Nội dung kiến thức/kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	ĐỌC HIỂU	Thơ hiện đại	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> Xác định được phương thức biểu đạt của đoạn trích <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hiểu được các BPTT, PCNN Hiểu được ý nghĩa một số hình ảnh, từ ngữ trong VB 	2TN	2TN 2TL	2TL	0	6

TT	Nội dung kiến thức/kĩ	Đơn vị kiến thức/kĩ	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
			<p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rút ra được thông điệp, bài học cho bản thân từ nội dung văn bản. - Nêu ý nghĩa vấn đề đặt ra trong VB bằng một đoạn văn ngắn. 					
2	VIẾT	<p>Viết bài văn nghị luận văn học</p> <p>Cảm nhận về hình ảnh người mẹ trong một truyện ngắn</p>	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định được cấu trúc trình bày một bài văn NL - Xác định được kiểu bài phân tích, đánh giá một tác phẩm văn học; vấn đề nghị luận (chủ đề, những đặc sắc về hình thức nghệ thuật và tác dụng của chúng) <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diễn giải được hình ảnh người mẹ trong t/p - Phân tích cụ thể, rõ ràng về tác phẩm văn học (chủ đề, những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật và tác dụng của chúng) với những cứ liệu sinh động. <p>Vận dụng:</p> <p>Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận để phân tích, cảm nhận về nội dung, nghệ thuật của tác phẩm văn học.</p> <p>Vận dụng cao:</p> <ul style="list-style-type: none"> - So sánh với các tác phẩm khác; liên hệ với thực tiễn; vận dụng kiến 					

TT	Nội dung kiến thức/kĩ	Đơn vị kiến thức/kĩ	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
			thức lí luận văn học để đánh giá, làm nổi bật vấn đề nghị luận. -Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, bài văn giàu sức thuyết phục.					
Tổng								6
Tỉ lệ %				20	40	30	10	10
Tỉ lệ chung				60		40		

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I NĂM HỌC 2022 - 2023

Môn: Ngữ văn 10

Thời gian làm bài: 90 phút

(không kể thời gian phát đề)

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản:

*Tuổi thơ chở đầy cổ tích
Dòng sông lời mẹ ngọt ngào
Đưa con đi cùng đất nước
Chòng chành nhịp võng ca dao.*

*Con gặp trong lời mẹ hát
Cánh cò trắng, dải đồng xanh
Con yêu màu vàng hoa mướp
“Con gà cục tác lá chanh”.*

*Thời gian chạy qua tóc mẹ
Một màu trắng đến nôn nao
Lưng mẹ cứ còng dần xuống
Cho con ngày một thêm cao.*

*Mẹ ơi, trong lời mẹ hát
Có cả cuộc đời hiện ra
Lời ru chắp con đôi cánh*

Lớn rồi con sẽ bay xa.

(Trong lời mẹ hát, Trương Nam Hương)

Chọn đáp án đúng:

Câu 1. Văn bản trên thuộc phong cách ngôn ngữ gì?

- A. Phong cách ngôn ngữ sinh hoạt.
- B. Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật.
- C. Phong cách ngôn ngữ chính luận.
- D. Phong cách ngôn ngữ báo chí.

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của văn bản là:

- A. nghị luận.
- B. tự sự.
- C. biểu cảm
- D. miêu tả.

Câu 3. Ở văn bản này, người con đã gặp *trong lời mẹ hát* những hình ảnh quen thuộc nào?

- A. Cánh cò trắng, dải đồng xanh, màu vàng hoa mướp, con gà cục tác lá chanh
- B. Cánh đồng, cây tre
- C. Bờ ao, sân đình
- D. Con thuyền, cây đa, bến nước

Câu 4. Chỉ ra biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ : *Thời gian chạy qua tóc mẹ*

- A. So sánh
- B. Nói quá
- C. Nhân hóa
- D. Hoán dụ

Trả lời câu hỏi/thực hiện yêu cầu:

Câu 5. Anh/chị hiểu như thế nào về nội dung 2 câu thơ sau:

Lương mẹ cứ còng dần xuống

Cho con ngày một thêm cao

Câu 6. Trong bài thơ, lời thơ nào thể hiện rõ nét giá trị lời ru của mẹ?

Câu 7. Thông điệp nhà thơ Trương Nam Hương gửi gắm từ văn bản?

Câu 8. Theo em, lời ru của mẹ có ý nghĩa như thế nào đối với sự phát triển tâm hồn mỗi người? (trình bày trong một đoạn văn khoảng 5-7 dòng)

II. VIẾT (4,0 điểm)

Đọc truyện ngắn:

Nghề của mẹ

Mẹ tôi làm nghề bán cá. Mùa nước nổi mẹ bán cá linh. Cá linh đưa lên bờ mau chết dễ sinh, nên xuống bến mua cá xong mẹ phải chạy rao bán khắp xóm.

Có lần mẹ đội thau cá đứng trước cổng trường tiểu học nơi tôi học, ở ngoài rào mẹ ngoắt tôi đến cốt đưa cho gói xôi, cái bánh...

Mấy năm học xa, tôi không cho ai biết mẹ làm nghề bán cá.

Nay về, giữa mênh mông đồng nước quê mình, tự thấy như chưa bao giờ tròn chữ hiếu cùng mẹ.

(Võ Thành An, nguồn Kiến thức ngày nay số 404 ngày 06/01/2015)

Hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 500 chữ) trình bày cảm nhận của anh/chị về hình ảnh người mẹ trong truyện ngắn trên.

-----HẾT -----

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I Môn Ngữ văn, lớp 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	B	0,5
	2	C	0,5
	3	A	0,5
	4	C	0,5
	5	Lưng mẹ còng xuống theo tuổi tác già nua để con được cao lớn, trưởng thành ⇒ Câu thơ diễn tả sự hi sinh thầm lặng, lớn lao của mẹ.	1,0
	6	Mẹ ơi, trong lời mẹ hát Có cả cuộc đời hiện ra Lời ru chắp con đôi cánh Lớn rồi con sẽ bay xa.	0,5
	7	Gợi ý thông điệp gửi gắm từ văn bản: - Hãy luôn biết trân quý tình mẫu tử thiêng liêng/ trân quý tình cảm gia đình - Luôn biết ơn công ơn dưỡng dục của mẹ cha - Hãy phát huy những khúc hát ru để nuôi dưỡng tinh thần trẻ thơ... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương 01 ý như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 – 0,75 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được	1,0

	<p>8 . - Lời ru của mẹ rất quan trọng, có ý nghĩa sâu sắc đối với cuộc đời mỗi người. Lời ru giúp con khôn lớn, trưởng thành, bay cao, bay xa; bồi dưỡng tâm hồn tình cảm cho con. Lời ru chứa đựng trong đó cả một thế giới tinh thần mà người mẹ muốn gửi gắm cho con suốt cuộc đời.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. <p>* Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được.</p>	1,5
II	VIẾT	4,0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề</p>	0,25
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Hình ảnh người mẹ trong truyện ngắn</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,25 điểm. - Học sinh xác định chưa đúng vấn đề cần nghị luận: 0,0 điểm. 	0,25
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hình ảnh người mẹ tảo tần, lam lũ, vất vả, chịu thương chịu khó mưu sinh bằng nghề bán cá. - Người mẹ với tình yêu thương con vô bờ, dẫu nghèo khó vẫn dành những gì tốt đẹp nhất cho con qua hình ảnh gói xôi, cái bánh. <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 1,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm. 	2,0
	<p>- Đánh giá chung: + Nội dung : người mẹ tiêu biểu cho tình mẫu tử thiêng liêng, cao quý, đồng thời thể hiện sự yêu thương, biết ơn và</p>	0,5

	<p>nỗi niềm day dứt của tác giả + Nghệ thuật: giọng văn nhẹ nhàng thông qua hình thức truyện cực ngắn độc đáo.</p> <p>Hướng dẫn chấm: - Trình bày được 2 ý: 0,5 điểm. - Trình bày được 1 ý; 0,25 điểm.</p>	
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,5
	<p>e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0,5
I + II		10,0

HẾT

Xem thêm tại Website VnTeach.Com

<https://www.vnnteach.com>